

נוך דעם, וו' הו' בערטעריגער און ציינען האבען בעוועגן ד'
אונישילזנקייט פון די אונגעלאנטע האט דאס גערוכט אידיסגעגעגען
אווא אודטיל: בוועמקן, געסנער, מיזקעוויטש או צווי מאנאט שזוע-
ען קערקער מיט איזן פאסט-טאָן און דער וויז; פאָפּקָן צווי טאַ-
צאמט געוועהנלייבען קערקער: אַינְשָׁלָאָקָר, לעוונטראָל דאן צ' דרי-
מאָנָאָט יושערען קערקער מיט איזן פאָסָט-טאָן און דער וויז
אועלכען דראָאנִישָׁע אַודְטִילָען האט נאָר אַנְלִיצִישָׁר דִּיכְטָאָע
עֲקַעַנְתָּא אַרְיסִינְגָּעָן! דאס אָנוֹ אַסְפְּעַצְיִישָׁן נַאלְצִישָׁע גַּעֲכַטְזִינְגִּיט
שוּ פַּעֲרָאָדְטִילָען מַעֲנְשָׁען צ' צוּווֹ אָנוֹ דָּרִי מַאֲנָאָט שַׂוְעָרָעָן קער-
קער. פָּאָר וּולְבָעָן פַּעְבָּרָעָךְ? פָּאָר דָּס. וּבֵיל ז' הַאַבָּעָן גַּעֲכַמְבָָט
פָּאָר אַמְּנָלִיכְעָדָע לְעַבְנָבָקָעִיםְמַעְנִין? פָּאָר דָּס. וּבֵיל ז' הַאַבָּעָן
ニישט געלאָוט דיווען קאָפֶח אַינְמָעָנְדִיךְ מאָכָעָן דָוָרְקָ שְׁטוּרִיךְ-ברָעְבָּר?
וואָען עס אַל אָפְּלוּ וַיְזַיְּנָה עַזְיוּעָן אוֹ ז' וּעֲנָעָן שְׁוֵילָרִין וּעֲנָעָן דִּיעָז
אַודְטִילָען פְּרָאָס אַגְּנָעָרָעָטָו וּבֵיל אַינְמָעָנְדִיךְ מאָכָט ד' שְׁטָדָאָךְ
אוֹיס צ' 4 אָנוֹ 5 מַאֲנָאָט תָּפָה, וּוֹאָרִים 2 מַאֲנָאָט וּעֲנָעָן ז' שְׂיוֹן
אַפְּגַעַנְעַטָּן, מִיט אַיזְן וּוֹאָרט דָוָעָ אַודְטִילָען כְּאַאָדָקְטָרְיוּרָעָן ד' גַּעַ-
עֲכַטְמִיקִיט פָּוֹן די הַזְּנִיגָּע בְּרוֹשְׁאָזְנִיעָן גַּעֲרָכְטָעָן אַיזְן בְּבָטָ פָּוֹן די
אַלְצִישָׁע. נַאֲךְ די אַפְּגַעַנְעַזָּמָן פָּוֹן נַאלְצִישָׁע שְׁעהָלָת אָנוֹ אָנוֹ די
נַאלְצִישָׁע שְׁופְטִים וּוֹלְעָן פָּאָר שְׁטוּרִיךְעָן מַעְהָר בְּעִיטְרָאָפָּעָן ז' פָּאָר
מַאֲרָד אָנוֹ נִינְבָּת.

נאר משבטים ווועגן דעם לעמבערגען בעקערשטעריך.
דעם 31 דעצטער אוּז נועווען אינס לעמבערגען בעצטנטעריך זטעליסטערהאנדלונג פון ז אונגעקלאנטער סטאלאָלעָר-אַרְפֶּנְטָעָר. וועיגען דעם.
וואוֹזָס ז אַפְּגָעָן בישעת דעם בעקערשטעריך געיטערט אַטְּזִיְּקְרָעָעָד
זאָן דער אַרְבָּאָט. זו פָּאָהָאָנְדָּלָנְגָּה האָט גַּעֲפִירָהָט דָּעָרָ רַוְּבָּטָעָר סָעָן-
קָאָזָוּזָט ש. פָּעָרְטִיְּדָגָט האָט זו אַנְגָּעָלָאָנְטָעָר דָּרָ טַוְּבָּעָר דָּעָר
אַטְּמִיטָּסְטָּעָן בָּלְאַסְטָּעָנְדָּעָר צִוְּנָעָ אָזְ נַעֲוָעָן דָּעָר טָאַפְּצִיעָמִיטָּמְעָרָיל
דָּרָ רַזְּק. צָוְעִידָּעָן וְעַנְּעָ אַיְּזָוָנְגָּעָן אָזְ אַיְּנָרָ פָּוָן זָיְּנָעָן
בְּעַשְׂטָּרָקָט נְעוֹזָרָעָן, וְעַהֲרָעָנָדָלָעָ אַלְּעָ אַנְדָּרָעָן וְעַנְּעָן בעַרְפִּית. עַם
עַנְּגָעָן נַעֲוָעָן אַנְגָּעָלָאָט דָּיְ גַּעֲנָאָדָעָן: אַברָהָם פָּאָךְ. טַמְחָה סְגָּאָל,
עַקְבָּסָאָרְקָן. מַעֲנָדָעָל מַעֲווֹז אָזְ טַמְעָן נָאָטָט. דָּעָר לְעַצְתָּעָד אָזְ
בְּעַשְׂטָּרָקָט נְעוֹזָרָעָן צָוָ 7 מְאָן אַרְעָסָט. גַּעַגְּ מַעֲוָעָ אָזְ אַיְּזָק בְּעַ-
שָׁלִוְיָוָט נַעֲוָעָן אַזְ נַנְבָּהָ. עד האָט גַּעֲזָלָט בִּשְׁעָתָ אָזְ אַבְּעָרָאָלָל
פָּוָן דָּו שְׁטוּקָעָנְדָר בעקעראַרְבִּיטָעָר אַיְּזָק בעקערְרִיְּזָעָמָעָן 3
טוֹזְפָּעָן זָאָלָן אָזְ אַקְוּרָט אַזְפָּעָד: אַלְעָסָ צְהָאָמָעָן האָט זָעָם
וּוְעָרָתָה פָּוָן 85 הַעֲלָעָה: אַיְּזָק פָּוָן דָּעָר אַונְגָּעָנוֹזָנְדָעָטָר בעשְׁוֹלְדִינְגָּן
גַּעַגְּ. מַעֲוָעָ בעַרְפִּית גַּעַגְּאָדָעָן.

די יודישע שבראך אין דעם ווארשוייד אונזועדזיטען פאָר אלעמען". נישט לאָג האַט זיך אין ווּרשוּי גענְגַּדְעַט אָזָה מִין אַינְסְּטִינְטוֹת ווּ לְמִשְׁלֵב בֵּין אָנוֹ גַּלְצִיעַן דָּעַר פָּאַלְקָס-אַינְסְּטִינְטוֹט. אַינְצִיאַטָּאָעַן אָנוֹ אַלְעַנְגָּר פֵּין דִּיעַן אַינְסְּטִינְטוֹת. וּלְגַנְגַּר וּפְתַּחַזְקַת דָּעַר אַונְזּוּרְזַּעְתָּעַט פָּאָר אלעמען" בעַל אַנְגָּעַן בעַנְצְּבָעַ וּפְזִילְישָׁע וּסְעַנְשָׁאָפְּטָסְמָעַן אָנוֹ לִימְעָרָתָעַן. וּוּרְעַע אַבְּוֹכְטָעַן, צַרְאָעַן פְּלַדְגָּן אָנוֹ וּסְעַנְשָׁאָפְּטָסְמָעַן גַּעֲגַנְתָּק אַנְסְּקְזָעַנְתָּק אַזְּה אַיסְּרָאֵק אָנוֹ דָּעַר אַיְנֶה הָזָן, פָּן דָּעַר יְוּדָה: שׁ עַר שְׁבָרָאָךְ גַּעֲבָעַן דָּעַר פְּזִילְישָׁע. דִּיעַלְבָע פָּאַרְלֻזְוּנְגָּעַן, וּסְמָס וּלְעָן גַּהְהַלְמָעַן וּוּרְעַן אָנוֹ דָּעַר פְּזִילְישָׁע שְׁבָרָאָךְ, וּלְעָן אַזְּיךְ גַּהְהַלְמָעַן וּוּרְעַן אָנוֹ דָּעַר יְוּרִישָׁע שְׁבָרָאָךְ. דָּי פָּאַרְלֻזְוּנְגָּעַן אָנוֹ דָּעַר יְדִישָׁע שְׁבָרָאָךְ וּלְעָן זֶה אַנְהָוִי בַּעַד דָּעַם 1 פְּעַבְרָאָה. עַם וּלְעָן זֶה יְשַׁטְּעַנְדִּיגְעַ פָּאַרְלֻזְוּנְגָּעַן אַיבָּעַד. פְּאַלְטִישָׁע עַקְאנְמָאִיעַ, קְוּלָּטָר, גַּעֲשִׁיכְטָעַ, גַּעֲנִצְיוּיְישָׁע עַזְּהַלְבִּיעַ, פְּזִיקָּק, בעַמְּיוּ פְּזִילְאָנָּעַיְעַ אָנוֹ אַנְטָאִיעַ: בִּיאָלָאנְיעַ, קָגְמָאָנְראָפְּעַ, מְאַטְּמָמָטִיקָּה, דָּי גַּעֲשִׁיכְטָעַ פֵּין דָּי יְוּדָעַן אָנוֹ פְּזִילְעָן, דָּי גַּעֲשִׁיכְטָעַ פֵּין

עננטאראטסטע פאלקסדרעטען. דיטעלבע טענישען האבען ייוזין איזעט פאר-
עם קימענדיגען זיאהלקאמפֿט טישינה געווען וויער נאמען אין ארוייס-
עישיקט אין די יודישע גאם וויער נעהוימע עמייסאנערען. די לאכאלקעס
אין דער פוילישער שלאלכטע. לעזעניטשין, פרונטמאן, קאלישער וזרומה
אבען אויף דעם קאנגענטיקעל אין לעמבערג נונגראנדעם איזדישע
עקכיע פון דעם פוילישען "נאציאנאלען" (פער) – דאט". אין אויך די
זונען זיאהן וויער העדר זו די פרוות פון דער ואהלהרעפארם.
זונען מיט אגריסער אדבה צום לאנד (אין ריזען פאל צום גאליזישען
לאנדן) נאדרען וו איזס דאס וואחלצעטל בע דעם יודישע בורגער.
ער גען, בר אס אין זיין פיערינגער רעדז וויזט אין אויף דעם נויסען
ויסטאיישען מאמענט אין וועלכען דאס פראלעטאריאט פון רוסלאנד,
ויאתשלאנר אין עסדייך נעהט צום וואהלקאמפֿט. נישט גענונג אין דער
ויצטנער ווינ פון דער ואהלהרעפארם, מיר מיזען אויך שטרעבען צו
ערזובכערען דעם ווינ פאר דער צוקונט – אין דעם ואהלהקאמפֿט
אקט דער יודישער פראלעטאריאט ווינ סבעצעילע אַרעדערונגנען. ער
וואו וועהען, או זיינע סבעצעילע אונטערבען ואלך געשיגט וווערען דורך
זיא אציאיליסטיישע אַפְּנָאַרְדָּנָעַט. – די באָרגָנָעָלָעָנָטָע רעזאַלְוִצָּע אין
ויאוינשטיינ אַגְּנָעָמָעָן גַּעֲנָאַרְעָן. פון דער פ. פ. ס. ד. האבען גערעדט
געמאן אין דר. מאָט טעל.

וְאַנְגָּלִיךְ, וְגַעֲוָהָנְלִיךְ, הַאֲמָתִיךְ אֶדְוֹסָנְכָאָפֶט דָּעַר אַיְנָעָנֶס
עַצְיוֹנְגָּנָעָר "רַעֲדָנָעָר" קָעֵנָעָר. אָוִיפָּדָעָם עַנְגָּרְנִישָׁעָן פָּעַרְלָאָנָעָן פִּין
שָׂעָר בָּפָּעָרָאָמְדָרָגָן הַאֲטָעָר נָעָמָוָת דָּאָס פָּזְבָּלְקָוָם בָּעַדְרִיאָעָן פִּין זִין
עַפְּשָׂעָדָאָט.

כראנץ

וְאַקָּנִישׁ אֶודְתֵּיכָעַן... וַיְיַדְּ לְעִזָּר בָּון "סָאצִיאָר-דָּעַמָּא-

הוֹסִיף קָלְטָן אַוִיפֵּן פֶּסְקָן דִּין. אַתָּה נַעֲבֹרְכִּת אֵין לַעֲמֹבָר פָּאַרְקָמְטָן, דָּעַם 15
מִמְּלָאָה אַוִיפֵּן 10 נַעֲנָסְעָן בַּעֲקָעָר-אַרְבִּיטָר, וּוְלְכָעַ שְׁמָאַכְטָעַן
צְוֹוִין צְוֹי 8 וּוְאַכְעָן אֵין פְּסִיסָה. דִּין פָּרָאַקְוָרָאַטָּרְדִּיעַ הַאַת וַיְיַעַשְׂוָה
יְיַזְעַט אֵין דָעַם פַּעֲרָבָעַן פַּיְוִן, עַקְעַנְטְּלִיבָעַר נַעֲזָאָלָט. אֵין דָעַר מְהַאַת
עַשְׁתָּעַחְתָּם וַיְיַעַר "פַּעֲרָבָעַן" אֵין רַעַם, וּוְאַסְמָן וְהַאַבְעָן נַעֲשָׂתְעָרָת דִּין
שְׁתָרְיוֹקְרָבָעַר אַרְבִּיטָרְעַן בְּשֻׁתָּה וַיְיַעַשְׂוָה גַּעַשְׁטוּרְיוֹקָט. פָּאַר דִּינְעַן
הַקְּעַדְבָּרָעַן" הַאַת מַעַן וַיְיַעַשְׂוָה גַּעַהְלָטָן אֵין פַּעֲרָהָפָט דָּוָרָךְ 8 וּוְאַכְעָן
אַתָּה רַוֵּב פַּיְוִן וַיְיַעַשְׂוָה פַּעֲדָנוֹרָאַמְּעַמְּעַן מַעֲנָעָר אֵין וַיְעַדְעַ פְּרוּעָן אֵין
קִינְדָּעָר הַאַבְעָן וַיְעַרְעַנְדָּר דָּעַר צִיְּתָן צְוִילְעָבָד דָּעַר נַאֲלַצְיִישָׁר "גַּעַרְכָּ-
צְיִינְקִירָט" גַּעַלְטָעַן נַוְתָּה אֵין הַגְּנָאָר. עַנְדְּלִיךְ אָנוּ אַנְגְּרָיוֹקָט דָּעַר 15
אַנְגָּאָר. אַוִיפֵּן דָּעַר אַנְקָלָעָנְבָאָנָן הַאַבְעָן וַיְיַעַשְׂנָעָן דִּין פָּאַלְגָּנְדָעָר
רַעַשְׁנָעָר, בּוֹיְמָסְקָן, מִינְקָעְיוֹנִישָׁן. פָּאָקָעָן אֵין דָאָן. פַּעֲרָתִיְיָדָגָט
אַכְעָן: דָּה, לְעוֹעָר, דָּה, פְּרַעְדָּשְׁתִּין, דָּה, בְּרַאְמָבָעָר. אֵין דָה, חָאַרְוּין.
אַדְרָזָן בְּנֵין פְּנִים לְאַנְדָּעָמְנָעָרְכָת הַאַת וַיְיַעַשְׂנָעָט אַנְרִוִּיסָעָמְכָעָט
אַרְבִּיטָר, אַוִיפֵּן וַיְיַהְיָה אַבְעָר נִישְׁתָּאַרְיָנְגָלָאָט אֵין פְּרַעְרָהָגָן-
לְלוֹנְגָן-זָאָלָל, הַאַבְעָן וַיְיַאַגְּזָעָן טָאָגָן גַּעַוְוָאָרְט אַוִיפֵּן דָעַר נַאֲסָבָן אַ-
הַזְּיִיסָעָר קָעְלָט אַוִיפֵּן פֶּסְקָן דִּין.

וְיַחֲנֹנוּ גָּרָעָן; וְאֶתְּנוּ אֶבְּגָעָן דִּין לְבָעֵרָלְעָן נְעַהְאַלְפָעָן דַּעַר אַ-בָּוּנָה
שְׁעָר-פָּאָרְטָן אֵין אַיְדָה אַרְבִּיטָן? אַבְּגָעָן אָז מִן עַקְעַנְתָּן זָהָר מִינְתָּן
פָּעַרְעַהָלְטָנְסָע, וְעַתְּה כָּעֵן, אָז דִּין לְבָעֵרָלְעָן שְׁבִעַלְעָן דָּא וְעוֹר אַכְּטָרָע
פָּאָלְטִיק: מַעַן קָעָן וְאֶנְעָן אָז בַּי דִּין לְעַצְטָן וְהַדְּלָעָן הַבָּעָן בְּמַעַט
אַלְעָר אַרְבִּיטָעָר אַוְעַקְעַנְעַבְעָן וְעַרְעַשְׁטִיםְעָן דִּין לְבָעֵרָלְעָן פָּאָר בְּלוֹיזָע
צְוַאְגָעַנְיִישָׁעָן. אָן אַיצְטָן אָז דִּין אַרְבִּיטָעָר הַזְּבָעָן אָז צָו פִּירָעָן אָז
עַלְבְּסַטְשַׁטְעַנְדוּגָעָ פָּאָלְטִיק, הַבָּעָן דִּין לְבָעֵרָלְעָן שְׁעַקְלִיךְ מוֹרָא, אָז
בַּי דִּין קוּמְעַדְעָץ וְהַלְּעָן וְעַלְעָן מַעַדר דִּין אַרְבִּיטָעָר וְזִינְשָׁטָן גַּעַבְעָן
שְׁטִיםְעָן. אָן צְוַיְיַעַטָּן. חַוְּלָעָן וְזַיְנָעָעָן קָאָרְזִין אַרְבִּיטָעָר אָין דָרָזָם
אַמְּבָעָר בְּעַטְתָּן צִי מַכְּבָעָן וְנַטְעָן גַּעַזְעָעָן קָאָרְזִין אַרְבִּיטָעָר אָין דָרָזָם
אַ-אָרְךָ רְדָע אַרְבִּיטָעָר נִוְתָּחָ פִּירָעָן קָוָעָן וְעַלְבְּסַטְשַׁטְעַנְדוּגָעָ פְּרָאָלְעָטָא-
יְ-יְשָׁעָ פָּאָלְטִיק, וְנַדְעָרָעָן עַר דָּאָרָךְ אַלְעָסָם לְאוֹעָן דִּין לְבָעֵרָלְעָן אָז
יְ-יְעַלְעָן שְׂוִיָּן אַלְעָסָם נִוְתָּחָ פָּאָלְטִיק וְעַט אַבְּדָע
יְ-יְיַזְעָרְבָּאָלְעָן נִשְׁתָּחַבְעַנְעָן דָּאָם, וְזָסָם וְזַיְנָעָעָן. נְרָאָדָע יוֹ הִי
קָאָנְסַעְרוֹאָטְיוֹעָן מַטְזַיְעָעָן יְעַזְעָעָן נְעַנְעָן אַרְבִּיטָעָר-קָלָאָס הַבָּעָן
עַמְּדָרְבָּאָעָן צָו עַדְוָאָגָן דָּסָם פְּרָאָלְעָטָאָרִיאָט, אָוֹזָנוֹת וְעַלְעָן דִּין לְיְבָעָ-
אַלְעָן, מַטְזַיְעָר שְׁטַבְעָן דִּין גַּעַזְעָעָן סְאָרְזִין פְּרָאָלְעָטָאָרִיאָט, טְרִיבְעָן
וְזָנְעָרְקָעָנוֹגָן דִּין אַיְנָעָעָן מַאְכָטָה. דָּעַן דִּין אַרְבִּיטָעָר וְעַהְעָן אַיְצָט
וְזָנְעָרְקָעָנוֹגָן פָּוּן אַרְבִּיטָעָר, אָנוֹ דִּין זָאָכָע פָּוּן אַרְבִּיטָעָר
עַלְבְּסָטָן. נָאָר וְעַלְבְּסַטְשַׁטְעַנְדוֹגָעָ, עַנְשְׁלָקְעָטָן מִטְּזִין בְּלִיק אָז דָעָר
זְקוּנוֹבָט, קָעָן מַעַן מַטְעַמְּבָלְעָן אַרְבִּיטָעָן אָז דָעָר גַּעַנְנוֹיָרָט.
אַיְצָט אָז פָּאָר אָנוֹ קָלָאָר דִּין הַאֲנְדוֹלָנוֹג אָז אַרְוִיסְטְּרַעְטָנוֹג בָּזָן
עַר אַרְבִּיטָעָר פָּאָרְטָן. זַיְהָנְדָעָלְעָט מַטְאָמוֹבְלִיךְ וְזָיְהָסְטִיכְוִישָׁע
פָּאָרְטָן, אָון טְרַעַת אָדוֹס וְזָיְהָלְבְּסַטְשַׁטְעַנְדוֹגָעָ פְּרָאָלְעָטָאָרִישָׁע פָּאָרְטָן
חַיְמָת אַפְּרָאָלְעָטָאָרִישָׁע פָּאָלְטִיק. זַיְהָקְוּנוֹטָן דִּין דְּזִוְעָר פָּאָרְטָן —
אָוֹזָה וְזָפְעָלָל מַעַן קָעָן פָּאָרְאָוִוְעָהָעָן — אָז אַשְׁהָנָעָן אָז אַנְלָעָן-
צְנָעָרָע. דָעַן מִיד הַבָּעָן אָז אָנוֹ נְכָעָן וְעַטְעָן וְזָקָד פְּרָאָרְאָנוֹגָעָן מַטְזָע
עַר. ס. ד. פ. אָנוֹ וְזָעָלָעָן בְּלִילָעָן אָין נְרוֹיסָע סְאָצִיאָלִיסְטִיכְוִישָׁע
קָעְרְפְּעַרְשָׁאָטָט וְזָס וּמַט וְזָנְעָרְקָעָנוֹג אָז נְהָעָרָג אָז פִּירָעָן דָעָם
קָאָצְמָפָּה בָּזָן דָעָם אַרְבִּיטָעָרְקָלָאָס פָּאָר וְזַיְן זְקוּנוֹטָה.

פָּנִים דַּעַר פָּאָרוֹוָאָהָדְלְבָעָוּוּגָגָגָן.

שְׁדִירְתָּאָגָן דָּעַם 18 ה. מ. אֲנֵי אֶבְּנָעָהָלְטָעָן גַּעַוְאָרָעָן אֶ-
בְּשַׁעַמְיִישָׁל. פָּאָלְקָם פָּעָרְזָאָמְלָוָגָן מוֹת דַּעַר טָאָנְעָסָאָרְדָּנוֹגָן: דָּגָן וְאָהָ-
לְעָזָן אָזָן דָּגָם יְוָדָיְשָׁעָ פְּרָאַלְעָטָמְרָאָטָמָת. דָּיְן אִימְפְּאָאוּנְטָעָ-
שְׁעַרְזָוָאָמְלָוָגָן הָאָטָן גַּעַמְאָכָט אַנְוּסָעָן אַיְנָדוֹרָק אַיְזָקָהָיְ-
וְדַיְשָׁעָ וְעַהֲלָעָה. דַּעַר עַרְנְסָתָהָאַטְמָטָעָ טָאָן אָן דִּי שְׁטִימָנוֹגָן אַזְּיָהָן זָאָלָ-
הָאָבָעָן אַזְּיָנְעָזְיָהָן, אָו דִי וְעַהֲלָעָהָהָאָבָעָן אַרְוִיסָעָטָרָאָגָעָן דִי גַּיְלָוָגָעָ-
אַבְּעַרְצָעָנָגָן, אָו וְיַעַד אַיְנְזִינְעָרָק פְּעַדְרָעָטָעָה, וְאָמָסָהָעָטָעָ פְּעַדְרָעָטָרָאָקָרָאָט. **וְיַעַרְעָץ** אַונְטָעָרְסָעָן אָן פְּאָרְלָאָמָעָנָט אָנוֹ נָאָרָה אַסְּקָצְיָאָלְדָעָמָאָקָרָאָט.

דַּעַר גְּנוּזְיָעָר זָאָלָל פָּנִים “נָאָרָאָנָן דָּגָם” אָנוֹ אַיְבָעָרְפִּילְטָהָגָעָן גַּעַוְוָעָן בְּנֵי צָוָם-
בְּדָגָן. הָעַכְרָבָן גַּוְוִי מְזִוְוִינָרָה וְעַהֲלָעָהָהָאָבָעָן פִּיעָרָ שְׁעָה דּוּרְכָאָנוֹנָרָה צָוָם-
גַּעַמְעָרָת וְזַהֲן צָוָם אַזְּיָסְפָּהָוָגָעָן פָּנִים אַיְנְעָרָעָ רְעַדְנָעָרָה.
וְיַעַרְעָץ וְיַבְעָן הָאָטָן דַּעַר גָּעָן. גַּטְמָעָרָ עַוְעַבְעָנָט אָנוֹ בְּעַרְזָאָמָלָוָגָן.
צָוָם פְּרָעָוָרְיוֹם וְעַנְעָן נְעוּזְחָלָתָגָעָן: גָּעָן. גַּוְגְּנָלְעָנָעָר אָנוֹ עַסְטָ-
דְּבָרָעָר אַלְמָאָגָבָאָן, אַקְסָעָר אָנוֹ וְאַדְלָמָאָן שְׁרִיפְטִירָעָר
דַּעַר עַרְשָׁטָעָהָהָאָטָן עַרְנוּפָעָן דָּגָם וְאָרָט דַּעַר גָּעָן. שְׁווּ עַבְעָרָה.
אָנוֹ וְיַעַנְעָ אַזְּיָסְפָּהָוָגָעָן הָאָטָן עַד מִיטָּמָעָהָהָוָגָעָן וְעַרְטָעָהָהָוָגָעָן קְרִיטִיקָוָרָט דִי
אַינְטְּרָנוּגִינְשָׁעָ אַרְבִּיטָהָפָנִים דִי שְׁוָנָאִים פָּנִים דַּעַר וְאַהֲלָרָעָפָאָרָם. וּוּלְכָבָעָ-
הָאָבָעָן וְזַהֲן נְעַסְטָאָרָעָט אַיְזָקָהָיְשָׁרָוּת אָנוֹ טְרוּת צָוָם בְּעַנְרָאָבָעָן דָּגָם עַלְעָ-

פָּנִים אַרְכִּיוֹן

דער ערישטער יודישער שאץ. פעראיין.

(אגנות הסוציאליות העבריים)

פָּרְטָזָעַצְּנוֹג

פָּעָרָאִין נְעַשְׂתָּלֶט, אֵין וּוּמְעֻנָּס נְאָמָעָן דָּרֶר מִיטְנָה וְאֵל אַיִ-נְגַן
וּפְבָּעָן וּפְרָעָן. אֵין דִּי פְּרָאַטְקָאַלְעָן, הָאָט וְזַד דִּי יְזִידְישַׁע בְּעַקְעַדְקָרְוִינָה אֵין
אֲנָדָאן פְּעַרְדָּאַלְטָעָן מִירְנוֹרִיס חַיְיד אוֹ דָעַם סָאַצְיָאַלְסְטוּישָׁעָן פְּרָאַיְן.
שָׁעַר סָאַצְיָאַלְהָוָם אֵין דִּי וּוּבְּכָנְעָר יְהָרָעָן אֵחָד נָאָך בְּפָלָל נְעוּזָן וּעֲנָנָה
אֲאַפְּלָאַלְעָר, נָאָר נָאָך וּוּבְּנְיָעָר פָּאַזְוּלָר אֵין עָרְנָעָן צְוִיחָנָן דָעַר
דְּרִיְישָׁע בְּעַקְעַדְקָרְוִינָה. דִּי יְזִידְישַׁע סָאַצְיָאַלְסְטוּשָׁעָן הָאָט דִּי יְזִידְישַׁע
עַפְּמָעַלְקָרְדָּוָנִי אַיְנָאָך אַנְגָּעָנָעָן פָּאָר מִיסְּאַנְגָּרָעָן, וּוּלְכָע וּוּלְעָן
אַרְיִינְבָּרוּנְגָּעָן יְזִידְישַׁע קְוָנְדָע אֵין שָׁמָה. סָאָ�וּ דְּרִרְבִּי צָו בְּגַעֲרָקָן.
אֵין יְנָעָר צִיְּתָה אַפְּבָעָן וְיְמִיסְּאַנְגָּרָעָן עַטְוֹנְקָעָלָט זְהָד אָנָּעָנְגָּרְיוֹתָע
הָהָעַטְוֹנְגָּקָוָת אֵין לְאָנְדָאן; פְּיָעַל פְּיָנִי רְוִיְּנְשָׁע יְזִידְישַׁע עַמְּגָּרָאָנָעָן
עֲנָנָעָן אַרְיִינְעַפְּאַלְעָן אֵין וְיָעָר נְעָנִי אֵין דִּי לְאָנְדָאנָר יְזִידְישַׁע גַּעַמְּיָנְדָע
אָסָּת אַוְּנָּת יְעָדָן אַיְנְגָּנָעָן פְּרִידְעַנְקָרְדָּעָן יוֹדָעָן נְאַקְוּטָה מִיטָּנָה
וְיָשָׁה, אַוְּנָּת עָרְנָעָתָה נִטָּת צָו דָעַר חַבְרָה מִיסְּאַנְגָּרָעָן אֵין בְּקָרְטָה נָאָך
וְיָוָה אַוְּנָּת וּלְכָע פְּיִירְעַנְקָעָנָעָד יְדָעָן, וְוָסָם טְרָאָגָעָן וְזַקְאָרָם מִיטָּא
שְׁפָאַגְּאָלָל נִמְעָר תּוֹרָה אֵין וּוּלְכָע וּגְאָגָן בְּפִירְוִישׁ, דָאָס וְזַזְוִיבָעָן נִטָּת
וְגַעַן נָאָט. דִּי לְאָנְדָעָנָר יְזִידְישַׁע עַטְמִינְדָּע הָאָט וְזַקְאָרָם סָאַצְיָאַלְהָוָם
וְגַעַן דָעַם «פָּעָרָאִין», וְוִי עַם שְׁעָנִית. וּוּנְגִינִּי אַנְטְּמַעְרָסִירִת, אַבְּגָרוֹפִיט
עַוְוּסָהָר מִנְדֵּי דִּיְנָאָזָוּ הָאָט סְפָעַצְיָעָל נְעַשְׂיקָת אֵין פָּעָרָאִין אַיְנָעָס
וְיָנָעָמָעָנָעָן, אוֹ עָרָר וְזַקְאָרָם פְּעַרְשְׁרִיבָעָן אַלְסָמְטְנָלְעָד אֵין עָרָר
אַל אַחֲם דָּאַרְטָעָן דִּיְנָעָנָעָן אַלְסָמְטְנָאָזָן דָעַר מִנְדֵּי דִּיְנָאָזָוּ אֵין אַפְּלוֹ
וְיָנָוָה וְיָנָוָה מִעְנָשָׁנָעָן, אוֹ עָרָר וְזַקְאָרָם פְּעַרְשְׁרִיבָעָן אַלְסָמְטְנָלְעָד אֵין עָרָר
אַל אַחֲם דָּאַרְטָעָן נְעַפְּעָד שְׁטָאָרָק דְּגַבְּנָעָפְּאָלָעָן, וְיָנָעָר הָאָט וְזַקְאָרָד
שְׁטָאָרָק פָּעָרָאַיְנְטְּמַעְרָסִירִת מִיטָּדָעָם פָּעָרָאִין אֵין מִיטָּדָעָם דָעַם סָאַצְיָאַלְהָוָם
וְיָנָוָה אֵין נְעוּזָעָן אַיְנָעָר פְּיָנִי דִּי טְרִיסְטָע אַנְהָעָנְגָּר פְּיָנִי פָּעָרָאִין. אַיְזָק
עַדְרָר רְבָה הַבּוֹלָל פְּיָנִי עַנְנָלָאָנָה, דָאַקְטָאָר אַדְלָעָר דָעַר פְּאַטְעָד פְּיָנִי דָעַם
יְצִימָנָעָן רְבָה הַפּוֹלָל אֵין עַנְנָלָאָנָה) הָאָט שְׁטָאָרָק גַּעַחַת אֵין וְגַעַן
וְגַעַן «וּוּיְשָׁעָן סָאַצְיָאַלְיִסְטְּמַעְשָׁעָן פָּעָרָאִין» אֵין הָאָט נְעַשְׂיקָת אַיְזָק
שְׁבָעַנְטָלְכָעָן מִיטָּנָה וְיָנָשָׁה, דָאָס עָרָר וְזַקְאָרָם פְּעַרְלָעָרָעָן דִּי פָּעַזְאָמָעָלָעָן,
וְיָנָוָה דִּי יְזִידְישַׁע סָאַצְיָאַלְיִסְטְּמַעְשָׁעָן וְגַעַן מִיסְּאַנְגָּרָעָן.
בַּי אַוְלְכָע בְּעַדְנְיָנְגָעָן אֵין גַּעַוְהַנְּלָק גַּעַוְעָן אַרְיִינָק, אֵין
עַד מִיטָּנָה וְאַל צְנוּוֹנְגַּעַרְתָּעָן וְיָעָרָעָן אֵין דָעַם נְאָמָעָן פְּיָנִי «פָּעָרָאִין».
בַּעַדְרָר דָאָך אֵין בְּעַשְׁלָאַסְעָן נְעוּזָעָן אַרְיִסְטְּרָעָטָעָן אַגְּנָעָטָעָן
וְיָנְגָעָטָעָן נְאָמָעָן.

פָּנִים אֶרְכִּיוֹן.
דַּעַר עֲרִישְׁתָּעֵר יִדְּיְשָׂעֵר סָאֵצָ. פָּעָרָאֵין.
(אנורתה הצעיאלאטיטים העבריים)
(פארטונוועזיניג)

וּנְסִימָא צָו וְעַחַן בָּזָן דָּעֵם עֲרִישְׁתָּעֵר פָּאֶרְכִּיאָאָפָּא אַיְן דִּי סְטָטָאָטוּעָן
פָּזָן דָּעֵם נְזִידְיְשָׁעָן סָאֶצְיָאָלִיסְטָעָן-פָּעָרָאֵין, הָאַטָּה יְיךָ דָּעֵר פָּעָרָאֵין
עֲשַׂתְּגָלְטָן דָּעֵם צִיעַלְ צָו פָּעָרָאָרְטָעָן וּסָאֶצְיָאָלִיסְטָעָן אַוְרָעָן אַגְּנָטָעָן
וּדְגָעָן אַיְן אַזְּקָא אַגְּנָטָעָן אַנְדָּרָעָן פָּעָלְקָעָר אַיְן ፩ פָּעָרָאֵין נְגָעָן דִּי
אַרְבִּיטָעָר צָוְסָ קָאָמְפָּהָגָן גָּעָנָעָן וְיִירָעָ אַוְנָטָעָרְדָּרְדִּיקָעָרָ
וּנְסִימָה דָּעֵר פָּעָרָאֵין וּנְסִימָה אַיְנְקָאָבָעָן אַוְסָנָעָלְיָהָרָט? דִּי פָּאֶטָּאָ-
אַלְגָּן פָּזָן דִּי וְצִימָנָעָן פָּזָן פָּעָרָאֵין, וּעְלָבָעָן וְצִימָנָעָן גָּעָבְהָרָט גָּעָבְהָרָט
עֲנַעַלְמָעָסָגָן פָּזָן דָּעֵם 20 מְאי 1876 בַּיּוֹם 28-29 דָּעַצְמָבָעָר 1876
נְיִבְעָן אַיְן אַיְן 8 גָּעוּזְיָעָן נְרָאָר אַנְאָלְגָּמְנִינָּעָם בַּילְדָּה פָּזָן מְעָהָר וּנְ
7 חֲדַשִּׁים. פָּזָן דִּי פָּדָאָטָקָאָלְגָּעָן קָעָן אַזְּקָא וּנְסִימָה
בְּעַדְיָנוּנָנָעָן סָאָמָה אַזְּבָעָקָיְמָעָן דָּעֵם פָּעָרָאֵין צָו אַרְבִּיטָעָן אַיְן צָו
עֲשַׂוְוּיְרָקְלִיבָּעָן וְצִימָעָן צִיעַלְעָן, וּעְלָבָעָן עַד הָאַט וְזָקָנָעָן גָּעָבְהָרָט.
שָׁזִין אַזְּפָה דָּעֵר עֲרִישְׁתָּעֵר וְצִימָנָעָן פָּזָן פָּעָרָאֵין, דָּעֵם 15/7 מְאי
אַיְן בְּעַהְעַדְלָעָט גָּעוּזְיָעָן דִּי פָּרָאָגָן, וּנְסִימָה גְּרוּנָדָעָן אַפְּרָאָפָּעָטָן-
אַעֲלָעָן פָּעָרָאֵין (גָּעוּזְיָעָן-גָּעָבְהָרָט) אַגְּנָטָעָר דִּי וּוְיְשָׁעָ אַבְּיָמָעָר,
וּעְלָבָעָן גָּעָבְהָרָט יְיךָ אַיְן לְאַנְדָּאָן. אַזְּפָה דָּעֵר וּלְבִּינָעָר וְצִימָנָעָן אַטְּמָקָע
אַזְּקָא בְּעַיְשָׁלָאָבָעָן גָּעוּזְיָעָן צָו אַרְגָּנָיְרָוָעָן אַגְּנָעָעָטְרָלְכָעָן מִיטָּמָינָג פָּאָר
לְאַנְדָּאָנָר יְווּדְעָשָׁע אַרְבִּיטָעָלָן אַיְן נְאָקָ דָּעֵם מִיטָּמָינָג אַגְּנָעָנָעָן צָו
אַרְגָּנָיְרָוָעָן דָּעֵם פָּרָאָפָּעָסְאַגְּנָעָלָן פָּעָרָאֵין.

דִּי פָּרָאָגָן וְעוּנָעָן אַפְּרָאָפָּעָסְאַגְּנָעָלָן פָּעָרָאֵין אַוְנְעָהָעָן אַבְּעָ-
וְנְדָעָרָס וּוְכִטְבָּעָג, אַיְן צָו הָאַט דִּי עֲרִישְׁתָּעָט צִימָת צְגָעָעָזְיָעָן צָו יְיךָ דִּי
אַגְּנָעָץ אַוְיְמָעָרְקוּאָמְקָטָץ פָּזָן דִּי מְגָלְיָעָרָה. אַנְסָ דָּעֵר אַרְגָּנָיְרָוָגָן פָּזָן
דִּי יְדוּשָׁע אַרְבִּיטָעָר אַיְן לְאַנְדָּאָן אַיְן 27/5 פָּרָאָפָּעָסְאַגְּנָעָלָן פָּעָרָאֵין הָאַט
צָו "יוֹזְעָשָׁר סָאֶצְיָאָלִיסְטָעָן פָּעָרָאֵין" גָּעוּזְיָעָן וְצִימָנָעָן עֲרִישְׁתָּעָט פָּרָאָקְיִישָׁע
אַדְבָּיָתָן, וְצִימָעָן עֲרִישְׁתָּעָט סָאֶצְיָאָלִיסְטָעָן תְּהֻצְׁתִּזְקִיתָן. אַזְּפָה אַלְעָעָלָן וְצִימָנָעָן,
פָּזָן 15/5 מאָי בַּיּוֹם 16-17 סְעַטְפָּעָמְבָעָר אַוְנְסָ דָּעֵר טָנָנָעָס-
אַדְרָגָנָג פָּסְדָּר גָּעָשְׁטָאָגָנָעָן דָּעַזְעָזָקָאָגָנָעָן אַיְן זָוְהָאָט אַלְיָן פָּעָרָנִימָעָן
עַמְסָ עֲרִישְׁתָּעָט אַט אַיְן דִּי דָּעַבְּאָטָעָן.

גָּעָנָעָץ דָּרִי חְדוּשָׁים הָאַגָּעָן נְעָרָזְעָרָט דִּי בְּעַרְאָטָונָגָנָעָן אַנְסָ דִּי
כְּאַרְבָּעָרְיָתָגָנָעָן צָוְסָ עֲפָעָנְטָלְכָעָן מִיטָּמָינָג. דִּי עֲרִישְׁתָּעָט פָּרָאָגָן הָאַט וּנְ

פערזאללינגן. נערעדט האבען נגען פערלמאווער און שאלאדער און
און דער דיסקוסיע-פייעלע גענאנסען. דיז רעדער האבען און שאלאדער
ווארטען קרייטיקוואר וואס שטעןDELIG בפֿאַגְעָהעָן פֿון דיז מיזטער און
האבען, אונזוייגנדיג אויך דיז בעדריטונג פֿון דער אַרגְאַנְזִיטְעָן. געריפֿען
די גענאנסען צו נאך אַכְעַנְדְּרַנְיִישָׁר און בענינסטענדע אַדְבִּיט. און דער
אַונְגִּינְקִיט. און דע אַרגְאַנְזִיטְעָן לווענט די קראָפֶט פֿין דעם אַרְבִּיטְרָע
קלאָס. דיזער אלטער אַמת האט וו געשווועט אַיבָּעֵד די פֿעַזְוַיְאַמְּלָטְטָע
און די בענינסטערינְג וואס האט בעהעָרִישָׁט און דע פֿעַזְוַיְאַמְּלָלִינְג ניט
די ערבות, או אונערעַש מיטיגליעדר וועלען מיט פֿעַזְוַיְאַמְּלָטָע בחות
אנטירזען און אַרגְאַנְזִיטְעָן די הוֹגָע יודְישָׁאָרְבִּיטְרָע אַונְטָעָר דער
פֿאהָן פֿון דער יְהִוָּשָׁסְטָאָלְדָעְמָקָרְאָטְוִישָׁר פֿאָרטָן.
דער גענאנסע האַמְּטָן. מעלבָּען די הָגָע טישלעַרְבִּיסְטָעְרָע האבען
געלאָט אַרְצְטָרְעָן אַהֲן שָׂוָם גְּדוּלָע, און דעם 28 דיעצְמְבְּרָע 1906
בעפרִירַת גְּעוֹאוֹרְעָן. גענְעַן דעם ווילעַן פֿון די מִיטְשָׁעָר, וועלְבָעְ האבען
זיך געסטאדָעט בי דער בעהערְדָע מַעַן ואַל אַיהם צוישטצעלען צ
דער נְרַעְנִין. דאס וענְעַן אַינְועָדָע זְעַלְעָן. די בע זהמְנִין... ווּ מַעְ
ועהָעָן האבען יְיַעַדְעָ פֿלְאָגָעָן. צְפַעַנְגְּטָעָן די אַדְבִּיטְרָע אַרגְאַנְזִיטְעָן
בעקומָען אַנוּטָעָן קלָאָפֶן אַין מַרְהַפְּעָן, אַין אַצְטָה וועלְעַן... ווּ שְׁיַן
אַפְּצִיעָן...

שבת דעם 12 רם. האבן מז געראט א בערטהיידען זבראוץ. בערזאטלונג אונס פעראיינסלאקאל בעמעט אלען דונע יודישע ארביגער וענצען נזעען אנוועענד אויב דער בערזאטלונג. רעהזעריט האט עגע. נאלטמאן פון טראנאפאל דו בערזאטלונג האבען מיט נזרס אינטערעס נזק אינגעערט צי די אויסטהיידונגען ביזנס רעדבערגנט. צים סוף קין דער בערזאטלונג אונ אגניעטען עיעיאצין א רעדאלציגע, מען ואל גאנדרען א פארטיזנקאמיטען. היילבער זאל זיך בערזאטלונג מיט פארטיז-ענינע. מיט דעם אבונגען די "שביבעה" איז די בערזאטלונג נשלאלטען נזעיגראן.

שבת דעם 19 רם. און אבעגעאלטען נזעיגראן א פארטיז בערזאטלונג מיט דער שאינסאָרדונגן, 1) די ענטשטערונג בין דער יודישער סאָב. פארטיז, 2) פארטיזפּֿרְעַסְעַן. צי בירע פּֿינְקְטְּעַן קין דער תאָגְעַסְאָרְדְּנָגְן האט רעדעריט נגען ב עטער עם און בעישלאָבען נזעיגראן, און יעדער גאנטאָס מז צאָרְלָעֵן פּֿאָרְטְּיזְפּּֿרְעַסְעַן אָזְנְבְּעַדְעַן דעם "סְאַצְּיַיְלְדְּ-דְּעַמְּאָקְּרָאָטְיְ" עט און אויך נזיעעהלט נזעיגראן א פּֿאָרְטְּיזְקָאָמְטְעַן פּֿן פּֿאָלְגְּנָדְעַן גאנטאָס: בעטער, כנוקען, שיך און נספויים. דאס ועועעהלטצע קאמיטעט האט זיך צאָל גענימען פּֿאָרְטְּיזְ נספויים. און אויב ער ווועט פּֿאָלְגְּנָדְעַן אָדְבִּיטְעַן, וועלען מיר די און ניכען האבען א וועך שענגן אָזְגְּנָאָזְגְּעַן.

הוּא הַגָּעָב עֲלֵינוּנוּ בְּזַעַם הַיּוֹרֶש אַרְבִּיטָרָה וְעַדְכָּנוּ
רָאוֹתָה דָּבְקָה. הדם וזה אויף א צית אבענישטעלט צוליעס בער-
שיידען איזראָל-ען, הויבט אן אויך דאס ני אויזצַילעבען, דאס לאַט-
בערער קריוקאַטערת האט שווין דאַפָּר אַידען אַנְעַמְנָעָן צי
ארבייטען אין עם איז ענטשטיינען אַאנְשַׁעַטְעָן בערערנוּן אַבער
אווי ווּ מִיר האַבָּעָן נִישְׁתַּחֲוֵן גַּעֲדָתָם קִין בעוֹוְילְגַּטְעָן פְּעַרְאָוָן אַין קָדוֹן
לאַקָּאָל. זָהָא מַעַן וְאַל זָהָא צַוְּנִיקְלְזָהָעָן אַין גִּישְׁתַּמְעַדְדָּה גַּעַיְעָן
וּוַיְתַּשְׁעַר דַּי אַדְבָּוּתָן צַי פְּרוֹדָעָן. דַּעַר סַאֲצִילָּסְטִיטְעָר גַּעַנְאָקָן אַטָּה
אַבער נִישְׁתַּחֲוֵן אַזְּבָּעָהָרָת צַי עַבְּדָעָן דַּי כְּחוֹתָה בְּזַן דַּי הַגָּעָב אַדְבָּטָר
אַין וּזְהַאֲבָעָן זָהָא גַּעַמְנִינְדָּעָן פָּאָר דַּעַר אַרְבִּיטָרָה וְעַלְבָּעָד האַט וּדְגַּעַן-
צַעַלְטָן אַן צַוְּאָמְנִינְדָּעָן דַּי צַעְרִיטְלְטִיטְרָעָט סַאֲצִילְסְטָעָן בְּזַן אַנְיְעָד
שְׁטַמְעַרְטָיל אַן אַיְינָן אַרְגָּנָאַצְּעִים עַס וְעַנְעָן אַונְגְּנִירְבָּכְט גַּעַנְיָאָרָעָן סְבָּא-
טוֹעָן, וְעַדְכָּעָן וְעַנְעָן בְּזַן דַּעַר שְׁבַּתְּאַחֲלְתְּעָרָעָט בְּעַטְמְעַטְגָּת גַּעַנְוָאָרָעָן
אַין עַס אַן גַּעַפְּעַטְמָנָט גַּעַנְוָאָרָעָן דַּעַר פְּעַרְאָוָן. מִיט דֻּעָם וְעַנְעָן גַּעַשְׁאָבָעָן
גַּעַנְוָאָרָעָן דַּי בְּעַרְנוּגְנָגְנָעָן, בֵּי וְעַלְבָּעָם וְעַטְמְלִיךְ זָיַן אַסְמְטָעָן
מִפְּטִיטְשָׁע אַרְבִּיטָר אַין אַרְמָאָלָעָן עַנְחָזְקִירְלָוָן בְּזַן דַּעַר הַגָּעָר סָאָצָּי-
אַלְסְטִיטְשָׁע גַּעַזְעַנְגָּן צְוּשָׁעָן דַּי יְזִידְשָׁע אַרְבִּיטְשָׁר וְזַיְן דַּי עַקְוָעָקָה
טוֹעָע וְעַט אַיְנוֹ אַיְנוֹ אַוְנוֹרָעָט טַעַטְגְּקִיט אַונְטְּרִישְׁטִיצְעָן, וְחַלְעָן מִיד
אַין גַּוְעָן דַּאֲהָבָעָן אַשְׁטָאָרָקָע אַרְגָּנָאַצְּעִים. אַין רָאוֹתָה-רוּסְקָאָה אַרְ-
בְּשָׁעָן הַעֲבָעָר צְוּיָּוָתָה הַנְּדָרָת אַרְבִּיטְשָׁר אַיְנוֹ וְאַלְעָ קָאָנָן מִיר אַרְ-
גַּנְיוֹרָעָן, וְזַיְן דַּי עַקְוָקְטִיוּזָה וְיַעַט אַיְנוֹ דַּעַרְן בְּהַלְלָגָן וְזַיְן
דַּי דַּי.

פרענספאנד.

געומעלת דורך גענאנץ הערצאג אונן גלייטומאן 2 קרט 70 ה. קא-רכמאכער און בייטעלארבייטער 2 קרט. 52 ה. די ווירטשע סאונידער-אקר-האנדרעלט בעהילען פון דער פירטער לענדענבורס 2 קרט. האבער-קארב-לד ווועטער 20 ה. גאלק באודער 80 ה. פאר אַרְוֹנוּקָעֶגְּוָנָעֶר מִזְבֵּחַ 50 ה. אַפְּאַלְאָגָן 60 ה. געומעלט איזן בראדי בייס פארטרראָג פון גע. לאנדוֹן 4 קרט ווועגן אוריך אַשְׁפָּאָס 18 ה. פֿעָרָאַיִן "וועקער" לעמבערג 4 קרט. אַונְגָּאָר ז דורך גען. אַימְבָּעָר אוּף אַהֲבָזִיט 1 קרט. 30 ה. דורך געלדייטוֹן צוֹן מִיטְ פֿאַרְטָא 44 ה. אַימְבָּעָר לעמבערג 50 ה.

ר' אַ-גָּנְזִיזִיעַם פָּנוּ פְּשֻׁעַמִּישְׁלָעֶר קְרִיּוֹ בְּרוּכָעֶן זֶה מֵיטָעַם וּוְעַדְעַן צָוּסְקָרְעַטָּעֶר פָּנוּ דָּעַם פְּשֻׁעַמִּישְׁלָעֶר קְרִיּוֹקָאַמִּיטָעַט :
Maurycy Axer, Przemyśl, Mickiewicza 15.

אכטונג פארטיזנענאמען אין פֿדאָוי! פֿרײַטָן דעם
דֶּם. אַ זיינְנָדָה האָרָב 8 אַבעָנדָס ווּעַט וִין
פֿאָרטִיזַּע-פֿעַדְזָאָמְלָנוּגַּן אין אַ זְעַךְ ווַיְכַטְּגָּעֵד אַגְּנָעַלעֲנָעַהיִיט.
אַינְטְּרִירַת נָאָר פָּאָר פֿאָרטִיזַּע-מיַנְדָּלִידָעַ, וּוָאָם צָהָלָעַן

נער שאר מורה. אין אינער פאר מער-נוילאיין. אלס דעלענרטען גען געוועהלהט געווארען די גענאנסן לעזער אין אלס טער. פון דער שוחאבעטילמאבער בעזענעונג אין קראקיי. נטהאג דעם 14 דט. 8 א זינער אפונדס אין געווין אין לאקאל אהורערטס" אעהר גוט בעזבוקט אבערטוילמאכער-פערוואלטן. דעם רויין האט ועפיקרט ניג. נראו ער, שרייטיבער אין געווין בענ לדבערג רעדערט האט וענין דעם, "צענרטאל-לערפאנד" גענ צפיער. נאך דעם רעדערטstein אין די פערוואטליינ אונטערברדאען ואערען אויף 10 מיניטען, כרי די, וואס וענין נאך נישט קיין מיט עדער פון פערברנד זאלען זיך פערישריבען. עם האבען זיך פער-יעבען ניע 20 מיטנעלידער. דערניאך אין געעהנט געווערען א סקיסיע איבער דעם רעדערט פון ניג. פאציער. ועלדי עם האבען גוינשט 3 פועלן ציוניסטען. מען האט וו צולעג געטהוין. זו האבען ער דאן גוריס חרטה געהאטן, זוארץ אין גאנצע פערוואטליינ איז פ זיין איזונגעפראכט געווערען, עם האט זיך בגין איזונגעוויזען, זיך גענין די איזונגעז וואס פרעבען די פאלרוואויטען, ווילבע אין צוין פאר דעם עקאנאמיטען קאמפף. פאר די פערוואטעלטע אין אם עזען קלאר, או הנס וו צויניסטען קענען וו בעראנגען צו בסענטראלען פערבראנ אין זורך דעם, וואס וו ביילדען א בע-

ערען צייניסטיין פאכטערפאנד קענען זז נאר צישטערען דז
זיעג אינזיגיט. נאר אווי ווי זענען א זעהר אינגעדייטערע צאהל
א שאד זיך מיט זיז זו פערעהמען און די פערזאלטונג האט זיך
תשיעידען אירזענצענט ערינען דז דיסקוטים מיט די פועל צייניסטען.
ז ריעז אונרכטערפאנד דיסקוטים האבען דז אבערטילמאכער בער-
עלעסיגט זעירע פרימיטוויסטע אונטערעטען און מושען הוונט אויף
ס ני בווען די פאץ-ארגאניזאציע. הэн איצט און וועט מאן נישט
קוזירען ואנדערן אנטיען פארן צענטראלקערפאנד און מען דיס-
וירט טאק: נישט מעד נאר מען ארבויט. סיינען געוועהטל געווא-
פערטוריינסמענער, וועלכ' האלטען אפ יעדען מיטוואך זינגען.
ז וועלכ'עס ווערען בערטראכט פער-שיעדרענע פאכאנגעלאגענערעטען.
אויף דער לעצער פערטוריינסמענער-זינגען און בעשלאלטען
אדרען צו פערופען פאזריקס פערזאלטונג. נאר פאכער האט
געגעבען בערכט הэн ד אונטעראנדלונג מיט דער פירט האנג
וועלכער ד ארגאניזאציע האט געפֿאָדערט, דאס זז זאל ד ארבז-
ה האלטען מיט 14 טעניגער קוינטונג און נישט זיז איצט אהן
דזונגען, און עס זאלען בכלל רענילידט ווערטן זיז פערעהעלטניסע
הווער פאפיק. די פירט האנג האט אלעס נאגעגעטען, וואם
ארגאניזאציע דאט הэн איזה געפֿאָדערט און די אנוונדונג. הэн א

קצת, וואס האט נעדראַחט דיזער פאָבריך, איז בזונִיגט געווּיַּגט
ס בעריכת האט די פערטיזענדמענער-יזזונג צוֹר קענטנים גענִימָען.
די צָהָל פְּנֵי מִזְמָנָל עֲדָר פֶּרֶגְעָס עַדְתָּה זֶה מָוֶת אַיְדָע וַיָּאַךְ
ג. ה.

שבת דעם 18 דם. איז אַבְּנָעָה אַלְטָעָן גַּעֲוָרָעָן די יְעַדְּרֵלִיכָּעַ
נדָאוֹן. נַעֲמָעָרָלְפָּרוֹאַמְלִינוֹן פְּנֵי דָּעָר שְׁנִידָּעָר-אַרטְסְנוּפָּעָט. דעם
טַּנוּקִינִיטָּס-בָּרְכָּת הָאַט אַבְּנָעָנְבָּעָן דָּעָר אַבְּמָאָן פְּנֵי דָּעָר וּרְוֹבָעָט,
זָאַמְמָעָרְמָאָן. די אַרטְסְנוּפָּעָט הָאַט אַזְּנָן דָּעָר פָּעָרְבָּעָט עַרְשָׂתָאָמָנוֹן
צָבְּנָעָה אַלְטָעָן אַרְתְּרוּלִיכָּעַ אַזְּנָן עַהֲעַנְטָלִיכָּעַ פְּנֵי
לְלוּלָנוֹן. עַם וּזְעַנְעָן אַדוֹבָּנְעָפְּחוֹרָט גַּעֲוָרָעָן אַשְׁטְרִיךְ פְּנֵי די
בְּעַקְּנֶשֶׁעָקְּצָעָ-שְׁנִידָּעָר מִיט אַנְיָרָאָלָן אַזְּנָן בָּאַיקָּאָט אַזְּנָן אַ
קְּשָׁתָאָט הַזְּנָן קוֹנְדָּעָנְשָׁנִידָּעָר. נָעַן אַינְבָּעָר הָאַט פָּאַרְנָעָלְלִיעָן דעם
אַטְאָקָאָל פְּנֵי דָּעָר לְעַצְּטָעָר נַעֲמָעָרְלְפָּרוֹאַמְלִינוֹן אַזְּנָן אַזְּנָן גָּעָ
עַן אַקְּסָּפְּרִיכָּט, וּלְלָבָּעָר אַזְּנָן אַיְנְשָׁטִימָגָן אַנְעַנְמָעָן גַּעֲוָרָעָן.
צָוּוֹי יְוִדְּשָׁע פ. סָאוּצָעָם הָאַבָּעָן אַיְפָּנְהָוּבָעָן בְּעַשְׁוָלְדְּגָנְגָנָעָן
עַן דעם אַיְשָׁוּס, פָּעָרְשָׂתָעָת זֶה, אַינְבָּעָר נְדָעָת. אַלְמָמְשָׁנְלִיעָדָר
דָּעָר פ. ב. ס. ד., וּלְלָבָּעָר הָאַט אַגְּנָעָטְרָעָנְטָן אַלְעָזָהָה, אַזְּנָן צָוּ
יְשָׁלָגָעָן די שְׁנִידָּעָר-נוּפָּעָ צוֹלְיָעָב דעם, וואס זֶה אַזְּנָן נִישָׁת אַנְטָעָר
הָרְחָנָה, הָאַבָּעָן זֶה עַמְּנָגָעָן פָּאָרְ רִיכְטָן, אַיְפָּנְהָוּבָעָן אַפְּלָוָ
לְבָעָלְכָּעָן קָאָרוֹאָרְהָעָן, וְיַיְהָ. אַזְּנָן דָּעָר אַבְּמָאָן פְּנֵי דָּעָר
בְּעַד הָאַט פְּנֵי דעם גַּעַלְד פְּנֵי צָעִינְטָאַלְפָּרוֹבָּאנְד גַּעַשְׂטָצָט די יְוִדְּשָׁע
ג. דעם. פָּאָרְטָן (אַזְּרָעָאָן) אַנְיָנְטָרָאָג פְּנֵי נָעַן. שְׁמַנְיָנוּסָס הָאַט די

ז' זומלנונג איזסנעדראיקט דעם אבטראטען דער איזישום דאס פולע
טרויען. נאכדעם איזנו געוועהלהט געווארען אַ נײַער איזיסיטום. דאן
ש גען. אינגעבר אבעגעגעבען אַ בעריכט פון דער שניידער-קאנפערעןין,
בּוֹעֵן אַיז אַבְּגָעָה-אַלְמָעָן געווארען אַן פִּישְׁמִישְׁ מִיט דָעַם גַּעַן
תקא, אַבְּמָאַן פֶּן צַעֲנָרָל-פְּרָבָּאָן. דִּזְקָאנְפָּעָרָעָןין, האט בעוויען
אַינְגָּעָר, אַיז געווען אַ לְּבָּפְּרָעָגָר וּדְרָעָשְׁפָּרוֹקְ פֶּן דָעַר אַלְעָמִינָעָר
עַמְשָׁלָעָר קְאנְפָּעָרָעָןין. אַיזְיָה דָעַר אַלְעָמִינָעָר קְאנְפָּעָרָעָןין והאט מען
ראָהָת, אַיז מְשֻׁעַט אַוְילְלָעָן דִּזְרִישָׁע נְזָפָּעָן. אַיז אַוְרָ דָעַר
פְּרָדָר-קְאנְפָּעָרָעָןין האט גַּנְאָסָע סְמִיטָקָא בְּעַרְבָּעָרט, אַיז דָעַר פְּרָדָר
ד, ווּעַט טְרָאָכְטָעָן וּיְוִידְשָׁע עַס וּצְוָתָן מְעַלְלָן צְיָאָפָּעָן יְוִידְשָׁע
לְאַטְעָקָעָן אַיז דִּזְיְוִידְשָׁע אַרְטְּסְנוּרְפָּעָן. דָעַר פְּרָעִיכְטָ פֶּן גַּעַן
בְּבָעָר אַיז אַגְּנָעָמָעָן געווארען מִיט נְרוּוִים בִּיאָפָּל.

אינטערנצייאנאלען סאציאליסטיישען צואםונפֿאדר א בערכט וועגען
דער עמינראציאנער בעווענווּן פֿין די יודען פֿון רוסלאנד.
די רענעלערע נעל-זאָמלונג.
אויזעלענען אויך אלע מיטנילעדרע פֿין בענד אַנְאַבְּצָאַלְּוִינְג
פֿון 3 קאָפּ. אַז אָפּ פֿאָר די בערדערפֿאַשׁען פֿון צַקְפֿון בִּינְדָה.
דער פֿאָרטֵיַּשְׁטֵיעָר פֿון די סאַצְיַּאַלְּיסְטִּישָׁעָן דַּעֲבִּיטְמַאְּטָעָן
איַּז פְּרָאַקְּרִיךְ. דער סַאַצְיַּאַלְּיסְטִּישָׁעָן נַאֲצָאַנְאַלְּ-דַּאְמָה (אַצְּרָטְיוֹלְסְ-
טוֹנוֹן) האָט אַין זַיְן פְּיַעַרְטָעַל-יעַדְלְכָּאָר קַעַרְאַמְּלָוְנוֹן וּולְבָעַן אַין פְּאָרָ-
גַּעַקְוֹמָעָן דַּעַם 13 יַּאֲנָאָר, אַין אַ לעַנְגָּרָעַ דַּעַבְּאַטָּעַ בְּעַרְאַטָּעַ מַבָּ-
דָּרָעַ בְּעַרְוָנְדָהָנוּן פֿון דִּין פֿוּנִים פְּאַרְאַמְּעָנָט בְּעַשְׂרָאַסְּבָעָנָר צַילָּאָגָעָ-
פֿון 6000 הַדָּאנְקָעַ יַעֲדָלְקָעַ פֿאָר אַבְּגָעָאַדְנַעַט עַנְגָּנַט שְׁעַדְגָּנוּן. עַס וְעַ-
גַּעַן אַרְיַּעַנְגְּלָרָאַגְּעָן גַּעַוְאַרְעָן זַיְן פְּאַרְשָׁלָאַגְּעָן: אַגְּעָזָה האָט בְּעַרְלָאַנְטָ-
אוֹ דָּרָעַ נַאֲנָצָעַ בְּעַטְרָאָן, אַין דָּרָעַ צַוְּיוּשָׁעָן, אוֹ נַאֲרָ 3000 הַדָּאנְקָעַ
זַאֲלָעָן בְּאָרָר דָּרָעַ פְּאַרְטָעַ אַבְּגָעָנְבָעָן וּוְעָרָעַן. עַס אַין אַנְגָּעָנְמָעָן נַעַ-
וְוָרָעַן דָּרָעַ צַוְּיוּשָׁעַ פְּאַרְשָׁלָאָן מִעַט 85 גַּעַנְגָּן 40 שְׁטִימָעָן. — דָּרָעַ
נַאֲצָאַנְגְּלָרָאַתָּה האָט אַיְדָאַקְטָעַ וַיְיַיְנְמָפְּאַתְהָוָעַ דָּרָעַ "הַמְּאָ-
נִיטָּע", אַיְדָאַקְטָעַ דָּרָעַ נַעַמְסָעַן זַיְן סִימְפָּאַתְהָוָעַ דָּרָעַ "הַמְּאָ-
בָּעָאָ-פְּטָרָאָנָט דָּרָעַ שְׁטָעַנְדָּרָעַ פְּעַרְוָאַלְּזָנוֹנָס-קָאַמְּסָעָ אַוְיסְצָוְאַרְבְּיָטָעָן
בְּעַדְגָּנוּנוּן, בְּאָוְלָבָעַ דָּרָעַפְּרָטָעַ זַאֲלָעָן אַיְבָּעַרְנָהָמָעָן דָּרָעַ-
זַאֲלָעָן אַין דָּרָעַ לִיטָּנָן פְּנִים בְּלָאַט.

סאציאלע בעוועגןג.

די שועודרישע קאָפַטאלִיכְטָען דראָהען מיט אַלאָקָאיַט.
אָם אַיסצָּנְגָּלִיכְעַן די סְכָּסִים צוֹוִישָׁען די אַרְבָּיְטָעֶר אָזֶן בָּעֵלִי-בָּהִים,
וּוָאָסֶם קְוַמְעַן אַיְצָּט פָּאָר אַין אַסְּקָּד שְׂטָעַט פָּזֶן שְׂוֹעַדְעָן, האָבָעַן די
דָּעַלְעָנְגָּטָעַן פְּנֵים אָונְטָרְנָהָכָּעָר-בָּעָרָאָן אַוְיְסָגָעָרְבִּיט. צְוַיָּאמָעַן מיט
די דָּעַלְעָנְגָּטָעַן פָּזֶן די פְּרָאַקְּסָעִים אַגְּנָעָלָעָה בְּעִירָאַינְעָן. אַפְּרָאַיקְּטָעָט פָּזֶן
אַאֲפָמָאָקָן בְּנוּעָ צַי די שְׂטָרְבִּיט-בָּרָאנְעָן.
אַטְיַיל פָּזֶן די בְּעִירָאַינְעָן האָט וְזַי עַנְטוֹאָנט אַנְטוֹנְהָמָעָן דִּיזְעָן
אַבְּמָאַכְּבָּנָס פְּרָאַיקְּט. צְוַלְיוּבָּה דָּעַם דָּאָבָעַן די קָאַפְּטָאַלִּיסְטָעַן צְוַיְּוִינְ
גַּעַרְוָהָעָן אַבְּעִירָאַינְעָן קוֹיְן שְׂשָׁאָקְדָּאָלָם. וּוּלְכָעַ החָטָם בְּעִיטְשִׁיטָּט אַיְבָּרָ-
צִיְּעָבָעָן די בְּעִירָאַינְעָן אַוְלוֹטְמָאָטָוָס מִזְטָּדָעָר בְּאַדְשָׁוָוָן, צַיְּיַ-
לְעָן אַנְהָדָמָעָן דָּעַם אַבְּמָאָקָן נִיעַשׁ שְׁפָעַטָּעָר, וְזַי דָּעַם 10 יָמָאָרָה
אוּפֶן די בְּעִירָאַינְעָן וּוּלְעָן דָּעַם אַבְּמָאָקָן נִישְׁתָּחָאָן, וּוּלְעָן די
אָונְטָרְנָהָכָּעָר-בָּעָרָאָן אַלְאָקָאיַט. וּוּלְכָעַרְעָט יְעָט וְזַי בְּעִירָשְׁפְּרִוְּיָתָעָן
אוּפֶן 70.000 אַרְבָּיְטָעָר.

די אמעריקאנער יודישע נועווערך שאפטען און דער "בונד".
דער סעקרטען דיז פון די פעראיינונגטע יודישע נועווערך שאפטען און
נוויאַרְק, חבר פאקסנפֿין, האט אַיבָּערְשִׁיקְט דער ווילנער "פאָלקְסְּצִיְּזָן"
טונֵן" די פֶּאֲלְגָּנְדָּעָר דְּזָעָלְזָאַישָׁע, וועלכָּע אָנוֹ אַנְגָּנְעָמָּעָן נְעָוָרָצָּען אַיְּזָה
אַ מִתְּנִינָּן פָּזָן די פֻּרְאַרְיְּנְגָּטָעָן נְעָוָרָצָּען אָנוֹ נְיַּיְּאַרְק וְעַגְּעָן
שְׂפִּיצְיָעָן דָּעַם "בּוֹנְד" אָינוֹ אַצְּטִיגָּעָן וְאַחֲלָקָאמְפָּה.
ניידבענדג אָנוֹ אַבְּגָּעָטָאַכְט, או די פֻּרְאַרְיְּנְגָּטָעָן נְעָוָרָצָּען אָיו אַ צְוָילְגָּנְבְּרִיזְדָּעָר צָוָס "בּוֹנְד", מִיט אָוָרָר אַרְגְּנָעָן-
לִיטָּעָט, מִיט אָוָר אַיְּפָנָאַכְעָב אָווֹ גָּוָט, וּנוּ גָּוָט אִידָּר סָאַצְּיאַלְדָּעָמָּא-
קרָאַטְּשִׁיעָר פְּלָאַטְּבָּאַרְמָעָן אָנוֹ דָּרְגִּינְצְּפָעָן,
נוּדְמָעָנדָג אָנוֹ אַבְּגָּעָטָאַכְט, או דָּעָר "בּוֹנְד" אָנוֹ די פֻּרְאַקְעָר-
פָּערְגָּוָג בָּזָן דָּגָם יְזִוְּתָעָן בְּרָאַלְעָטָאַרְיָאַט אָין הוּסְלָאנְד, פּוֹנְקָט וּ די
נוּעָוָרָקְשָׁאַבְּטָעָן אָנוֹ אַמְּעִירָאָ, בְּעַשְׂיָצְעָנְדָּג די סְפָּצְיָצְלָעָ אַינְטָעָרָעָסָעָן
פָּזָן די יְזִוְּתָעָבָלְיָה מְלָאָכוֹת אָנוֹ צָו דָּעָר וְעַלְבָּעָר צִוְּתָה סְעָרְבִּינְדָּעָן-
דָּגָן וּ מִיט וַיְעָרָעָ נְיַּשְׁטָ-יְזִוְּתָעָ חֲבָרוֹים.

וְעַם עֲשֵׂלָאָסָעָן, וְקָם דָּן בְּעַלְגָּנוּטָה חִזְצָעָן גַּעַשְׁקָעָן שָׁאַבְנָעָן שִׁיקָּעָן וְעַדְרָעָלָבָעָן גְּרוּסָן צָו דִּי פְּרָאַפְּעָסָאַנְעָלָעָן בְּעָרָא אַמְּגָעָן פָּן "בּוֹנְדָה" דָּרְכָה נְעַנְסָעָלָבָעָר אַיִן צָו דָעָר וּלְבָפָר צִיטָה פְּעַרְשְׁפָרָעַכְנָדָנוּן אַזְוִיְּפָעָלָלָעָן קוֹנָאָסְכָּעָלָעָן שְׁטִיצָעָן צָוָבָונְדָה וּוּפָעָלָעָם הוּוּעָט נָאָר מְעַנְלָדָה יְוִין צִי קְרִיעָן.

וְעַדְרָעָלָבָעָן וּצְטָעָר בְּעַשְׂלָאָסָעָן אַיְבָּזְפָּאַדָּעָן דִּי יְוִישָׁע אַרְ- בְּיִתְעָר פָּן אַכְעָרִיקָא, אַרְגָּנָאַזְעָצָעָם אַזְוִי גָּנוּס וְוִי אַנְדָּיוֹנוֹרְגָּעָלָעָן בְּעָרָא אַנְעָן, צָו שְׁטִיצָעָן דָּעָם חַלְדִּישָׁעָן "בּוֹנְדָה" אַיִן צָו עַרְמוֹתָהָנָעָן וַיְנָעָ בְּיִהְרָעָם אַיִן דָּה מְבָכוֹן אַיִן וַיְשַׁר הַלְּדוֹתָאָה אַמְּמָהָה הַכָּרְבָּהָאָה

א נרויבע פערואמלונג פון קעלנער אוּן אַבְנָעָה אַלְטָעָן גַּע-
וֹרָעָן אַין לְעֶמֶד עֲרֵן דִּיעָנְטָמָטָן דָּעַם בְּכָךְ דָּמָם אַזְגָּעָר 12 בִּינְאָכָט
אָנוּסָס לְאַקְאָל פַּיְן דָּעַר רְשִׁיבָדָר אַדְטָנְגָּרְפָּעָד האָבָעָן וַיַּךְ פֻּרְאָמְעָלָט
הַעֲכָרָה הַנוֹּדָעָת קָעַלְנָעָרָה. וְעַנְעָן רְעֵד נַוְיְנְגָּנִישׁ צַו אַרְגָּאָנוּזָעָן וַיַּךְ
דָּאָט רַעַפְעָרוֹת גַּעַן. מַאֲרָקְפָּעָלָה. אַין דָּעַר דִּיסְקוּסִיעָה אַבָּעָן גַּע-
פַּעַטְיְלִיגָּט דָּעַר גַּעַן : לְלִיעָן אַוְן נַאֲךְ אַנדְרָעָן אַין עַס אַינוּ גַּעַוּהָלָט
עוֹזָאָרָעָן אַקְאָמִיטָעָן פַּיְן 6 מַעֲנְשָׁעָן. אַוְן חַוְלְבָעָן עַס גַּעַהָעָן אַרְיָן דַּי
עַנְאָסָעָן : לְלִיעָן, רַאְפֶפֶ, קְרִיסְטְּמָן, בָּאָקְהָאָטָם, רַיְנָאָר, מַאֲרָקְפָּעָלָד אַין
גַּנְאָפֶה.

עם און בעישלאַסצען נועוואָרען צוֹנִיְּפִּצְעָרֶפֶּעֶן אַז דַּי נָהָעֲנֵסְטָע
שׁעַגְעַ אַ עֲשַׂנְטָלִיבָעַ פָּעָרָאַמְלוֹנוֹן. דַּי פָּעָרָאַמְלוֹנוֹן הַאַט וְךָ גַּעֲנֵדְגִּינְטַ אַ
זְיַגְעַר 6 אַזְיַגְעַר פְּרִיהַ.
מִכְחַדְעַר דַּיְאַנְדְּבָקָאַנְבָּעַרְעַן בּוֹן דַּי שְׁנִידְעַר הַאַט דַּי
קְרָאַקְוּעַר שְׁנִידְעַר אַרְטְּסָנְגְּרוּעַפֶּעֶן פָּעָרָהְעַן אַוְיַּחַד שְׁבַת דָּעַם 19 דַּמְּ.
אַ מִיטְּנְלִילְעַדְעַר פָּעָרָאַמְלוֹנוֹן, בְּדַי צַו בְּעַטְרָאַכְמַעַן דַּי פָּרָאַגְעַן, וּוּלְכָע
עַנְגַּעַן נָגַע דִּיזְעַקְאַנְגְּעַרְעַן אַז צַו וּוּהָלְעַן דָּלְעַגְאַטְעַן. אַמְמִיסְטָעַן
אַוְנְטְּרָעַסְעַס הַאַט אַדְיִסְעַרְוִיְּהַעַן דַּי פָּרָאַגְעַן וּוּעַגְעַן פָּאַקְ-פְּרָעַם. וּוּעַגְעַן
עַרְפָּרָאַגְעַן הַאַט וְזַק נְעַפְהָדָרַט אַ לְאַגְגַּע דִּיסְקְוּבִּעַ אַז וּלְכָעַר בְּמַעַט
אַלְעַ רַעַדְנְעַר הַאַבְּגַע נְעַפְהָדָרַט אַ בָּאַכְצִיעַתְוֹן אַז דַּעַר יְדִישָׁעַר
שְׁפָאַצְעַ אַזְיַגְעַן דַּאְבָּגַע אַוְיִגְעַנְעַדְרָעַטְרַט דַּי דָּלְעַנְגַּטְעַן צַו שְׁתַּחַעַן סְעַכְטַּ
עַד דַּיְעַר פָּאַדְרָעַנְגַּן. עַס אַז אַיְיךְ בְּעַטְרָאַכְטַ, נְעַוָּרָעַן דַּי פָּרָאַגְעַן בּוֹן
עַם לְאַנְדָּעַם-סְעַקְעַטְאַרְיאַט אַז עַס אַז אַז בָּעַשְׁלָאַסְעַן נְעוֹוָרָעַן צַו
עַרְלָאַנְגַּעַן, אַז עַס וְאַלְעַן נְעַשְׁאַפְעַן וְיַעַגְעַן צַוְוַיְיַעַגְעַן סְעַקְעַטְאַרְיאַטְעַן.